

Dopis od preláta (březen 2012)

V dopise měsíce se Mons. Javier Echevarría soustřeďuje na "jeden z tradičních skutků duchovního milosrdenství, který tolik vyzdvihoval svatý Josemaría a kterému Svatý Otec dává velkou důležitost: praxe bratrského napomenutí".

19.03.2012

Milovaní, ať Ježíš chrání mé dcery a syny!

Vstoupili jsme do postní doby, liturgického období, ve kterém si připomínáme čtyřicet dní modlitby a postu Ježíše Krista na poušti před začátkem jeho veřejného působení. A stejně jako Mistr začal své kázání naléhavým voláním po obrácení – *naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Obrátte se a věřte evangeliu [1]* –, tak i nás církev vyzývá k využití velkých milostí tohoto *silného* liturgického období, abychom učinili rozhodující krok směrem k Bohu.

Ačkoli je obrácení nutností každého dne, volání k němu je intenzivnější právě v těchto týdnech. Může se stát, že na naší cestě k věčnému životu se téměř nepozorovatelně odchýlíme ze správného směru. Proto nám církev, dobrá a moudrá Matka, klade před oči nutnost nápravy. Používá k tomu také modlitby a čtení mše svaté a učí každého věřícího obracet se každý den v konkrétních bodech. Pokud se

my, Boží děti, naučíme těžit z těchto textů, pokud budou součástí naší osobní modlitby, pak **v těchto čtyřiceti dnech, které nás povedou k Velikonočnímu Zmrtvýchvstání, můžeme znovu nalézt odvahu přijmout trpělivě a s vírou všechny těžkosti, zármutky a zkoušky s vědomím, že Pán dává ze tmy vzejít novému dni [2].**

Liturgie postní doby nám nabízí zvláštní milost, která nás vede k přeměně srdce, ze které nutně vzejdou velká dobra. Přečtěme si znovu jednu úvahu našeho Otce: ***obrácení je záležitost jednoho jediného okamžiku, posvěcení je záležitost celého života. Božské semeno lásky, které do nás Pán vložil, chce růst, projevit se ve skutcích a přinášet plody, které jsou Pánu v každé době milé. Proto musíme být připraveni znovu začít a v každé nové situaci, do níž nás život postaví, znovu najít světlo a***

sílu prvního obrácení, připravit se důsledným zpytováním svědomí a prosit Pána o pomoc, abychom lépe poznali jeho i sebe. Chceme-li se znovu obrátit, nemáme jinou cestu [3]. Jak jsme začali na Popeleční středu? Jaké předsevzetí jsme si dali? Žijeme každý den s radostmi z pokání, které nás přibližuje k Ježíši Kristu?

Jako heslo poselství pro tento rok si Svätý otec vybral odstavec z listu Židům a zve nás, abychom nad ním uvažovali: *starejme se jeden o druhého a pobízejme se k lásce a k dobrým skutkům* [4]. Následně upozorňuje na to, že tato slova mají širší význam: potřebu přijmout Krista prostřednictvím žití teologických ctností. **Jedná se o to, abychom se k Pánovi přiblížili „s upřímným srdcem a s plnou vírou“ (v. 22), drželi se pevně „naděje, kterou vyznáváme“ (v. 23), a trvale byli společně s**

bratřími pozorní vůči žití „lásky a dobrých skutků“ (v. 24). Také se tam říká, že pro posílení evangelních postojů je důležitá účast na liturgických shromážděních a na modlitbě ve společenství, se zřetelem na eschatologický cíl – na plné společenství s Bohem (v. 25) [5].

Stejně jako v předchozích letech se papež soustřeďuje na skutky lásky, které tvoří – spolu s modlitbou a postem – typické úkony kajícího postního doby. Při jiných příležitostech jsem vás povzbuzoval pečovat o osobní modlitbu a tak obnovit ducha pokání, pečovat více o umrtvování, které dává chuť křesťanské existenci, a pomáhat bližnímu v jeho hmotných i duchovních potřebách. Nyní se chci zaměřit na jeden z tradičních skutků milosrdenství, kterého nás naučil cenit si svatý Josemaría a kterému přikládá Svatý otec zvláštní význam: bratrské napomenutí, které sám Ježíš

Kristus doporučoval svým učedníkům: *když tvůj bratr zhřeší (...), jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima. Dá-li si od tebe říci, svého bratra jsi získal* [6].

Tento projev lásky se nezakládá na ojedinělém ponaučení. Už ve Starém zákoně je zaznamenán na několika místech. Například se doporučuje: *pokárej moudrého, bude tě mít rád. Dávej moudrému: zmoudří ještě víc; poučuj spravedlivého, rozmnoží své znalosti* [7]. A na jiném místě: *kráčí k životu, kdo zachovává kázeň; kdo si nevšímá pokárání, zabloudí* [8]. V Novém zákoně konkretizuje náš Pán ještě více, jak má vypadat tato bratrská jemnost, která podepírá ostatní, aby šli přímo k Bohu. Svatý Pavel říká, že ho musíme uskutečňovat *v duchu mírnosti* [9]; vidíce v druhé osobě ne nepřítele, nýbrž bratra [10]. Písmo také říká, že *je zajisté zřejmé, že ve svém čase nepřináší žádné potrestání radost, ale*

smutek. Později však přináší těm, které vycvičilo, ovoce pokoje a spravedlnosti. [11]. A apoštol Jakub uzavírá: moji bratři, když se někdo mezi vámi odchýlí od pravdy a jiný ho obrátí, ať ví, že kdo odvrátí hříšníka od jeho bludné cesty, zachrání duši před smrtí a přikryje množství hříchů [12]. Nezapomeňme také, že když svatý Josemaría přišel do nějakého centra, zeptal se, jestli tam není nějaký nemocný a hned potom se zajímal: ***jste spokojení?, žijete bratrské napomenutí?***

Bohužel, navzdory všemu naléhání ze strany našeho Pána, apoštolů, mnoha svatých a našeho Otce je tento úkon duchovní lásky ignorován mnoha křesťany. Papež si na tuto skutečnost stěžuje. ***Chci zde připomenout – píše – jeden aspekt křesťanského života, který, podle mého zdání, upadl v zapomnění – bratrské napomenutí směřující k věčné spáse. Ve všeobecnosti jsou***

dnes lidé dost citliví, když se hovoří o charitě a o pomoci fyzickému a materiálnímu zdraví ostatních, ale o duchovní zodpovědnosti za bratry se téměř úplně mlčí. Nebylo tomu tak v prvotní církvi a není tomu tak ani ve společenstvích skutečně zralých ve víře, kde si berou k srdci nejen bratrovo tělesné zdraví, ale i zdraví jeho duše pro dosažení posledního cíle [13].

Díky Bohu, v Opus Dei, v tomto koutku církve, žijeme a milujeme tuto evangelijní praktiku.

Nepovažujeme se ale proto za lepší než ostatní. Díky zvláštnímu božímu osvícení, které vedlo našeho Otce k prohloubení v některých učeních Svatého písma, praktikoval náš Zakladatel bratrské napomenutí osobně a vedl k tomu i ostatní od samého začátku. Říkával, že bratrské napomenutí ***má svůj původ v evangeliu*** [14] a dodával, že ***je to***

vždy důkaz nadpřirozené lásky a důvěry, který navíc dává znovu pocítit chuť prvotního křesťanství [15].

Svatý Josemaría si tolik cenil tohoto evangelijního zvyku, že neměl klid, dokud Svátý stolec – když v roce 1950 definitivně schválil ducha Díla – neakceptoval také to, že Zakladatel a jeho následovníci ve vedení Opus Dei mohou také dostávat bratrské napomenutí, tento prostředek posvěcení, který využívá Duch svatý k duchovnímu pokroku. Jednou to s velkou prostotou vyprávěl svým dětem: ***když jsem prezentoval naše Statuta Svatému stolci (...) a mluvil jsem o bratrském napomenutí Otci, vždy měli námitku: jak může být napomenut ten, kdo řídí? Tomu se nesmí vytknout nic! S tím jsem se nemohl spokojit a vysvětloval jsem: jak můžete dovolit, abych byl já, ubohý člověk, a mí následovníci,***

kteří budou lepší než já, ale stále ubozí lidé, zbaveni tohoto prostředku posvěcení? V praktikování tohoto zvyku, který je hluboce křesťanský, mají ti, kdo napomínají – i když je to pro ně těžké a musí se překonat –, i ti, kdo napomenutí přijímají – i když je to bolí a musí být pokorní – vynikající prostředek posvěcení, který vychází z evangelia. To je přesvědčilo [16].

Náš Zakladatel zanechal velmi jasně způsob, jak udílet a přijímat bratrské napomenutí. Mluvil nám o **normách moudrosti a lásky**, se kterými je třeba jednat vždy tak, že napomenutí bude nástrojem posvěcení vlastního i toho druhého. Na prvním místě musí být napomenutí jasným projevem nadpřirozené i lidské lásky, se zájmem o svatost vlastní i svatost ostatních. Svatý Josemaría byl otevřený: **až budeš nucen přistoupit k bratrskému**

napomenutí, musíš jeho obsah i formu naplnit láskou a ohleduplností, láskou! Vždyť v té chvíli jsi nástrojem Božím [17].

Protože, jak vysvětluje papež ve svém poselství, **křesťanské napomenutí však nikdy není vedeno duchem odsuzování nebo obviňování, ale vždy je uváděno do pohybu láskou a milosrdenstvím [18].**

Proto se v Díle vždy konzultuje vhodnost daného bratrského napomenutí předtím, než se někomu udělí. Kromě toho, že se tak zabezpečí správnost úmyslu, který nás vede k napomenutí, můžou nám také navrhnout způsob, jakým způsobem to říci vzhledem ke všem okolnostem konkrétního případu, takže napomenutí bude skutečně účinnou pomocí dotyčnému. Zajistí se tak, že tento prostředek služby ostatním bude vyjádřením lásky, moudrosti, jemnosti a respektu k

ostatním. Dojímá mě pomyšlení na přímočarost našeho Otce. Když si někdo stěžoval na někoho jiného, vždy se zeptal: a mluvil jste s tím dotyčným? Udělejte to, dodal, protože tak ho přivedete k nápravě, pokud je nutná.

Připomeňme všem křesťanům, že jsme voláni k uskutečňování této rady našeho Pána, aniž bychom zapomínali, jak Svatý otec poznamenává ve svém poselství, že je to v současné době poněkud zapomenuté. Naneštěstí se stává velmi často, že lidé mluví špatně o ostatních za jejich zády a neodvážejí se říci jim do očí, s nadpřirozeným úmyslem, jejich chyby, které by měli napravit. A tak neřest pomlouvání přináší zhoubu rodinnému a společenskému soužití.

Snažme se znovuobjevit důležitost čestnosti, fundamentální lidské ctnosti v mezilidských vztazích, v

životě společenském, profesionálním, atd. V tomto smyslu je bratrské napomenutí – nutně doprovázené moudrostí a láskou – obzvláště potřebné. Svatý Josemaría říkával s nadpřirozeným realismem, že *všichni máme mnoho chyb, které každý z nás vidí a proti kterým se snaží bojovat; ale je mnoho chyb, které nevidíme (...), a právě na ty nás upozorňují bratrským napomenutím (...). A dělají to, protože nás mají rádi, protože žijeme v křesťanské rodině plné lásky. Žít s ostatními znamená vzájemnou lásku, porozumění, odpouštění. Ale jsou věci, které – i když je odpustíme – nemůžeme jen tak přejít; musíme je říct mezi čtyřma očima bratrským napomenutím [19].*

Toto doporučení s evangelijním základem má zvláštní důležitost, když je ve hře věrnost Bohu. Proto píše papež, že **je důležité znovu**

získat tento rozměr křesťanské lásky. Při uskutečňování zla se nesmí mlčet. Mám zde na mysli postoj těch křesťanů, kteří se z lidských ohledů nebo prostě z pohodlnosti přizpůsobují běžné mentalitě, místo aby bratry varovali před takovými způsoby myšlení a jednání, které jsou v protikladu k pravdě a nevedou po dobré cestě [20]. Pomáhat ostatním v těchto oblastech je vždy obtížné. *Přijímat ho nás bolí, zvláště zpočátku, protože se neradi pokořujeme. Ale udílet ho je nepříjemné vždy. To všichni dobře víme [21].* A na jiném místě náš Otec dodává: *stojí tě značné úsilí, pohodlnější je držet se zpátky. Pohodlnější, ne však nadpřirozené. A z těchto opomenutí budeš skládat účty Bohu [22].*

Když dostanete do rukou tento list, budu na duchovních cvičeních.

Prosím o modlitby za jejich plody: ať mě Pán zase znovu obrátí, abych lépe sloužil církvi, Dílu, mým dcerám a synům a všem duším; připojte se – zdůrazňuji – k mým úmyslům. Ve stejném termínu probíhají duchovní cvičení také v římské kurii, kterých se účastní papež a jeho nejbližší spolupracovníci. Je to další dobrá příležitost, abychom znásobili naše prosby za jeho osobu a záměry, což vám tak často opakuji. Modlete se k Pánu zvláště během jeho pastorační cesty do Mexika a na Kubu, ve dnech 23. až 29. března, aby přinesla hojné apoštolské plody.

Jen krátce chci ještě připomenout slavnosti a rodinná výročí příštích týdnů. 11. března oslavíme narozeniny našeho milovaného dona Álvara a 23. března jeho *dies natalis*, jeho odchod na nebesa. 19. března bude slavnost svatého Josefa, patrona církve a Díla. Pak následuje Slavnost Zvěstování Páně, která se

letos liturgicky slaví 26. března. 28. března si pak připomeneme výročí kněžského svěcení svatého Josemaríi. Pokud na přímluvu Panny Marie prožijeme tyto dny s upřímnou touhou po zlepšení, pak se milosti obrácení, vlastní postní době, uskuteční snadněji.

Chci se vám svěřit, že mě denně stravuje jedna netrpělivost: chtěl bych jít za vámi, tam, kde pracujete. A vzpomínám si na jednu poznámku svatého Josemaríi: a proč zůstáváte v Římě?, mohl by se někdo zeptat. Protože musím, odpověděl. A já dodávám: a jak blízko byl u každého zvlášť!

S touhou po hluboké vnitřní obnově a stále větším apoštolském zápalu vám žehná

Váš Otec

+ Javier

Řím, 1. března 2012

[1] Římský misál, První neděle postní, *Evangelium* (B) (*Mk* 1, 15).

[2] Benedikt XVI., Promluva na generální audienci, 22-II-2012.

[3] Svatý Josemaría, *Jít s Kristem*, č. 58.

[4] *Žid* 10, 24.

[5] Benedikt XVI., *Poselství papeže k postní době 2012*, 3-XI-2011.

[6] *Mt* 18, 15.

[7] *Př* 9, 8-9.

[8] *Př* 10, 17.

[9] *Gal* 6, 1.

[10] *Srov.* 2 *Sol* 3, 15.

[11] *Žid* 12, 11.

[12] *Jak* 5, 19-20.

[13] Benedikt XVI., *Poselství papeže k postní době 2012*, 3-XI-2011.

[14] Svatý Josemaría, *Výheň*, č. 566.

[15] Svatý Josemaría, listopad 1964.

[16] Svatý Josemaría, Poznámky z rodinného setkání, 21-XI-1958.

[17] Svatý Josemaría, *Výheň*, č. 147.

[18] Benedikt XVI., *Poselství papeže k postní době 2012*, 3-XI-2011.

[19] Svatý Josemaría, Poznámky z rodinného setkání, 30-XII-1962.

[20] Benedikt XVI., *Poselství papeže k postní době 2012*, 3-XI-2011.

[21] Svatý Josemaría, *Výheň*, č. 641.

[22] Tamtéž, č. 146.

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/dopis-
od-prelata-brezen-2012/](https://opusdei.org/cs-cz/article/dopis-od-prelata-brezen-2012/) (20.03.2026)